

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES
Ensenyament de Ciències del Treball
(Pla 2001)

DRET PENAL DE L'EMPRESA

Segon Quadrimestre
Curs 2002-2003

Assignatura Optativa
Crèdits Totals: 4,5

PROFESSORS:

Dr. Josep Miquel Prats Canut
Sra. Carolina Morán Mora

Ensenyament de Ciències del Treball
Àrea de coneixement: Dret penal
Nom de l'assignatura: Dret penal de l'empresa
Curs 2002-2003 (segon quadrimestre)
Tipus d'assignatura: optativa
Nombre de crèdits: 4,5 (3 teòrics i 1,5 de pràctiques)

Professors que impartiran l'assignatura:

Dr. Josep Miquel Prats Canut
Sra. Carolina Morán Mora

TEMARI

Tema 1. Introducció al Dret penal.- Plantejament general. Principis informadors del Dret penal. Qüestions fonamentals.

Tema 2. El Dret penal econòmic.- Concepte. Contingut. Aspectes dogmàtics-penals en l'esfera dels delictes econòmics. El Codi penal de 1995.

Tema 3. Les defraudacions.- El delictes d'estafa. Tipus bàsic; elements objectius i elements subjectius. Circumstàncies agreujants. L'anomenada estafa informàtica.

Tema 4. Les defraudacions (cont.).- L'apropiació indeguda. Aspectes generals. Delimitació entre estafa i apropiació indeguda. Classes d'apropiació indeguda.

Tema 5. Les insolvències punibles.- El concepte d'insolvència. La frontera entre l'àmbit civil i l'àmbit penal. L'alçament de béns. L'el·lusió de responsabilitats civils derivades del delictes.

Tema 6. Les insolvències punibles (cont.).- L'alçament posconcursal; l'afavoriment de creditors. La fallida fraudulenta. La falsedat documental contable.

Tema 7. Delictes contra la propietat intel·lectual.- Concepte de propietat intel·lectual: la necessària referència a normes extrapenals. Modalitats típiques. Les circumstàncies agreujants.

Tema 8. Delictes contra la propietat industrial.- El contingut de la propietat industrial. Els objectes de la protecció penal: les patents i els models d'utilitat; la marca, el nom i el rètol d'establiment; les denominacions d'origen i les indicacions geogràfiques. La divulgació de l'objecte d'una patent secreta. Les circumstàncies agreujants.

Tema 9. Delictes relatius al mercat i als consumidors.- La protecció penal dels interessos econòmics dels consumidors. Els delictes contra la llibertat de mercat i contra la lliure competència. Regulació jurídic-penal dels secrets empresarials: les referències a l'apoderament i revelació de secrets.

Tema 10. Els delictes societaris.- Significat de la seva incorporació al Codi penal. Els atacs a la veracitat de la informació. La imposició d'acords abusius. La negació o obstrucció a l'exercici dels drets dels socis. L'obstrucció a l'activitat de l'Administració.

Tema 11. Els delictes societaris (cont.).- L'administració deslleial del patrimoni societari. Anàlisi comparatiu en relació a l'apropiació indeguda.

Tema 12. Delictes contra la Hisenda pública i contra la Seguretat Social.- L'anomenat delicte fiscal. La defraudació a la Hisenda de les Comunitats Europees. La defraudació a la Seguretat Social. El frau de subvencions públiques. L'anomenat delicte contable.

Tema 13. Els delictes monetaris.

Tema 14. Els delictes de contraban.

Tema 15. Els delictes contra els drets dels treballadors.- La imposició de condicions lesives. El tràfic il·legal de mà d'obra. Les migracions fraudulent.

Tema 16. Els delictes contra els drets dels treballadors (cont.).- La discriminació laboral. La protecció penal de la llibertat sindical; les coaccions a la vaga. Regulació jurídic-penal de la seguretat en el treball.

Tema 17. Els delictes contra els drets dels treballadors (cont.).- La introducció del Títol XV bis: els delictes contra els drets dels ciutadans estrangers. Significat. Les modalitats típiques.

Tema 18. Delictes contra els recursos naturals i el medi ambient.- L'anomenat delicte ecològic; el tipus bàsic; les circumstàncies agreujants. L'establiment il·licit d'abocadors. La responsabilitat penal dels funcionaris en matèria de medi ambient. El dany greu a elements d'un espai natural protegit.

Tema 19. Delictes relatius a la protecció de la flora i fauna.- Les modalitats típiques.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

QUINTERO OLIVARES, G. I altres. *Comentarios al nuevo Código penal*, 2ª edició, editorial Aranzadi, Pamplona, 2001.

MUÑOZ CONDE, F. *Derecho penal. Parte especial*, 13ª edició, Tirant lo blanch, València, 2001.

CRITERIS D'AVUACIÓ

L'examen constarà d'un test de vint preguntes i de dues preguntes escrites, de les quals una correspondrà a la matèria estudiada a les classes pràctiques. Aquesta última pregunta podrà ser alliberada mitjançant la realització de les pràctiques durant el curs.